

СРЕДНО ОУЧИЛИЩЕ
“ХРИСТО СМИРНЕНСКИ”

4180 ХИСАРЯ, бул.”Христо Ботев” № 43,

тел.: 0337 6 2172 ;0337 6 2173,

e-mail: info-1603708@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Асен Сурчев
Директор на СУ „Христо Смирненски“

ПРОГРАМА

ЗА

**ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И
ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ НА
УЧЕНИЦИТЕ**

В СУ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“

ГР. ХИСАРЯ

ЗА УЧЕБНАТА (2023-2024)

Изготвил:

H. Кацарска

Училищната програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование е разгледана и приета на Педагогически съвет с Протокол № 13/04.09.2023 г. и е утвърдена със Заповед на директора.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. СЪЩНОСТ

- Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и гражданиски добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение. □ Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
- Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

2. ЦЕЛИ

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са изграждане на автономна и активна личност, която:

- разбира и устоява човешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политически и социалния живот по-отговорен, създателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
- познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализация се свят ;
- зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- осъзнава и цени своята културна идентичност;
- взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
- изразява обосновано и критично граждanskата си позиция ;
- взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си ;
- носи отговорност за поведението си и оценява влианието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
- подбира адекватна информация, продукти и други за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
- познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околнна среда;
- познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях

3. НАСОКИ

Учениците

- Да познават институциите и ценностите на демокрацията;
- Да се формират личности с позиция и способност да защитават своите права чрез различни дейности;
- Да изразяват гражданска си позиция;
- Да вземат решения за своето развитие;
- Да носят отговорност за решенията си.

4. РЕАЛИЗИРАНЕ

- Чрез учебното съдържание по общеобразователните учебни предмети;
- В часа на класа;
- В извънкласни и извънучилищни форми на работа;
- Чрез провеждане на тренинги с ученици и родители;
- Чрез проекти и мултимедийни презентации, разработени от учители и ученици.

5. АКЦЕНТИ

- Превенция на насилието;
- Справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- Здравно образование;
- Превенция на зависимостите/наркомания, алкохол, тютюнопушене/;
- Сексуално образование и превенция на СПИН;
- Екологично образование и възпитание;
- Патриотично възпитание;
- Военно обучение;
- Защита при бедствия и аварии;
- Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- Безопасност на движението

II. ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОЛИТИКА НА ПГКИМА ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Училишните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която наследчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Училишните политики включват:

1. Училишни ритуали, свързани с:
 - откриване и закриване на учебната година;
 - официално раздаване дипломи за средно образование
 - награждаване на отличили се ученици и учители;
 - честване на Националния празник на Република България, Деня на славянската писменост и култура, Деня на народните будители, други официални празници и на празника на училището;
 - изпращане на завършилите зрелостници.
2. Възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез:
 - изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;
 - поставяне на националния флаг на фасадата на училището;

в) отбелоязване на годишнини на значими събития от българската история.

3. Етичен кодекс на училищната общност на СУ „Христо Смирненски“, който се разработва и приема от Педагогическия съвет, представители на Обществения съвет, на Училищното настоятелство и на Ученическия съвет.

4. Училищни символи.

Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркультурното образование включват и подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им демократични практики като:

- Участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство, регламентирано в рамковите изисквания – Приложение № 6 към чл. 17, ал. 2 от Наредба № 13/21.09.2016г.
- Поддържане на училищния сайт.
- Организиране на училищни кампании в подкрепа на здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на человека, опазването на околната среда и др.
- Организиране на училищни празници и събития
- Участие в клубове и неформални групи по интереси
- Реализиране на различни форми на посредничество при решаване на конфликти, превенция на агресията
- Въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др.
- Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот

III. ЗАДАЧИ

1. Изграждане на култура на поведение в ученическата общност и готовност за участие в общоучилищния живот.
2. Противодействие на агресията, насилието и тормоза.
3. Възпитаване на толерантни личности.
4. Изграждане на здравна и екологична култура.
5. Свобден и самостоятелен избор на професионален път на развитие и реализация.
6. Изграждане на национално самочувствие и отговорност у учениците, възпитание на инициативност и подготовка за пълноценен живот.

IV. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

А) Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение чрез:

1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

2. Спазване на правилника за дейността на училището.

Срок: през учебната година

Отг.: Директор, Кл. ръководители

3. Спазване на правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Срок: през учебната година

Отг.: Директор, Кл. ръководители

4. Провеждане на часа на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа с участие и на учениците:

- Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие
- Толерантност и интеркултурен диалог
- Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“
- Военно обучение и защита на родината
- Безопасност и движение по пътищата
- Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ
- Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита
- Кариерно ориентиране
- Превенция и противодействие на корупцията
- Електронно управление и медийна грамотност

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

5. Запознаване и спазване на задължителните символи на ЕС (знаме, химн и мото)

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

Б) Възпитаване на национално самочувствие и продължаване на националните традиции.

1. Честване на всички национални и училищни празници.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители; Ученически съвет

2. Запознаване и спазване на задължителните символи на Република България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

3. Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието на младите хора.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

В) Здравно образование и екологично възпитание на учениците

1. Провеждане на здравни беседи на учениците

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители,

Медицинско лице

2. Разглеждане на здравни теми в Часа на класа

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

3. Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището

Срок: м. април 2024 г.

Отг.: Класни ръководители

4. Отбелязване на Деня на Земята.

Срок: 22.04.2024 г.

Отг.: Н.Пашкулова

5. Отбелязване на международния ден за опазване на околната среда.

Срок: 06.06.2024 г.

Отг.: Класни ръководители

6. Участие на учениците в поддържане на цветни градинки и хранилките в двора на училището по проект „Чиста околнна среда 2021“.

Срок: през учебната година

Отг.: Н.Пашкулова, учители ЦОУД

Г) Възпитаване в интеркултурна среда.

1. Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа в часа на класа.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

2. Отбелязване на Международен ден на толерантността.

Срок: ноември 2023 г.

Отг.: Н.Кацарска, учители по ЦОУД, УС

3. Организиране на изложба „Красотата в многообразието“ в Туристически информационен център – Хисаря

Срок: май 2024 г.

Отг.: УС, Н.Кацарска, Н.Ганчевски

Д) Развиване на физическата дееспособност на учениците

1. Изготвяне на ученически спортен календар на училището.

Срок: 11.09.2023 г.

Отг.: Учители по ФВС

2. Провеждане на спортни празници и турнири.

Срок: през учебната година

Отг.: Учител по ФВС

V. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по вски един от елементите на интердисциплинарния комплекс са определени, както следва:

- по гражданско образование – в приложение № 1;

- по здравно образование – в приложение № 2;
- по екологично образование – в приложение № 3;
- по интеркултурно образование – в приложение № 4

към чл.14, ал.2 от Наредба №13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование

3. Рамковите изисквания за резултатите от обучението са ориентир за разработване на програмни системи, както и на учебни програми за придобиване на разширена и/или на допълнителна подготовка, както и в часа на класа, съобразно проучените интереси и потребности на учениците и преценката на учителя.

4. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно проучените интереси и потребности на учениците.

VI. КООРДИНАЦИЯ

За координиране при прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в СУ „Христо Смирненски“ отговарят следните работни екипи:

1. ЕКК – класни ръководители
2. Координационен екип за личностна подкрепа
3. Координационен съвет за справяне с насилието
4. Комисия по БДП
5. Комисия Защита при бедствия, аварии и катастрофи

VII. КОНТРОЛ

1. Контролът по провеждането на възпитателната работа се осъществява от директора на училището.
2. На контрол подлежи цялостната възпитателна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора.
3. Резултатите от изпълнението на програмата се отчитат на заседание на педагогическия съвет.

VIII. ПРИМЕРНИ ТЕМИ ЗА ЧАСА НА КЛАСА ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

<i>ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ</i>	<i>ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ</i>
Здравето като ценност и качество на живота	Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
Изкуството да сме здрави	Самовъзпитание на волята "Изгради се сам"
Режим на хранене	Задачите и отговорността на семейството, училището и обществеността за формиране на култура на поведението на младото поколение
Здравословна храна	Опознайте себе си
И кафето, и чаят могат да бъдат вредни	Съветвайте се с добри приятели
Хранителни разстройства - анорексия, булимия, преяждане	Опасностите, които ни дебнат днес

Храната- приятел или враг	Правете това, което позволяват възможностите ви
Наркотиците-илюзия, страдание, престъпност	Не бъдете егоисти
Промени в моето тяло	Научете се да се владеете
Интимност и интимни отношения	Правете това, което позволяват възможностите ви
Болести, предавани по полов път	Етническа, религиозна и езикова принадлежност
ХИВ и СПИН-какво да правя?	Пристрастяване към хазартни игри, интернет
Методи на контрацепция	Не на агресията и насилието
Не на тютюнопушенето	Бедствия, аварии инциденти
Вредата от алкохола	Не бъдете егоисти
Психично здраве	Научете се да се владеете
Личната хигиена	Свободното време и хоби
Пубертет – как да подгответим децата?	Борете се против скуката, мързела, безделието
Физиологични промени	Стремете се да прощавате
Хигиена на половата система Психично здраве	Обличайте се с вкус
Хомосексуализъм и сексуално поведение	Методи на сектите и травми нанесени от тях
Спортувайте преди всичко за здраве	Как да разпознаем сектата
ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ	
Човешкото всекидневие - източници на замърсяване	Културни идентичности
Видове отпадъци-битови, производствени, строителни и др.	Културна осъзненост
Видове замърсявания на околната среда - последици	Толерантност
Правила за съхранение и работа с опасни вещества и смеси	Културни различия
Водата - природен ресурс	Интеркултурни отношения
Водата – основен фактор за живот	Конфликти в мултикултурна среда
Биологично разнообразие - намаляване и изчезване на определени видове	Да приемем различния до нас, защото и ние сме различни от него
Биологично разнообразие - бракониерство	Аз и другите
Категории защитени територии	Светът на младите
Общество и околната среда	Проблеми с приятелите
Енергия и климат	Общување с връстниците
Енергоспестяващи източници	Моята личност и моят свят
Екологични проблеми – природни бедствия	Сътрудничество между различните култури
Разделно събиране на отпадъци. Рециклиране	

Забележка: Настоящата програма е неразделна част от Стратегия за развитието на СУ „Христо Смирненски“ за периода 2021г. - 2024 г